

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 25. 4. 2013
COM(2013) 232 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vývoji vízového informačného systému (VIS) v roku 2012

(predkladaná podľa článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES)

OBSAH

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vývoji vízového informačného systému (VIS) v roku 2012/3

1.	Úvod.....	4
2.	Prehľad.....	4
3.	Pokrok v sledovanom období.....	5
3.1.	Konečné prijatie systému	5
3.2.	Regionálne zavádzanie.....	5
3.3.	Komunikačný mechanizmus VIS Mail	6
3.4.	Vývoj systému biometrickej identifikácie (BMS)	6
3.5.	Zmluva o údržbe VIS v prevádzkyschopnom stave a progresívnej údržbe (MWO/EM).....	6
3.6.	Odovzdanie agentúre IT EÚ „eu-LISA“	7
3.7.	Štatistika.....	7
4.	Riadenie projektu	7
4.1.	Plánovanie a rozpočet	7
4.2.	Riadenie rizík	8
5.	Skupina „Priatelia VIS“	8
6.	Záver	9
7.	Príloha: Pracovné skupiny VIS	10
7.1.	Výbor SISVIS	10
7.2.	Stretnutia národných projektových manažérov VIS	10
7.3.	Expertná skupina pre VIS Mail (VIS MEG).....	10

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vývoji vízového informačného systému (VIS) v roku 2012

(predkladaná podľa článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES)

1. ÚVOD

Komisia v súlade s článkom 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES z 8. júna 2004, ktorým sa vytvára vízový informačný systém¹, predkladá Rade a Európskemu parlamentu deviatu a konečnú správu o pokroku vývoja vízového informačného systému (VIS)². Táto správa sa týka práce, ktorú Komisia vykonala od januára do decembra 2012. Vzhľadom na to, že [...] *vývoj centrálného vízového informačného systému, vnútroštátneho rozhrania v každom členskom štáte a komunikačnej infraštruktúry medzi centrálnym vízovým informačným systémom a vnútroštátnymi rozhraniami [...]*³ je v súčasnosti ukončený, bude táto správa poslednou správou, ktorú Komisia vypracovala podľa článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES.

2. PREHLAD

Vízový informačný systém (VIS) je rozsiahly informačný systém na výmenu údajov o vízach na krátkodobý pobyt medzi schengenskými štátmi. Jeho cieľom je podporovať vykonávanie spoločnej vízovej politiky EÚ, ako aj politiky EÚ v oblasti migrácie a správy hraníc tým, že sa ním predchádza súbežnému podávaniu žiadostí o vízum vo viacerých členských štátoch („visa shopping“), pomáha v boji proti nelegálnej migrácii, prispieva k prevencii hrozieb vnútornej bezpečnosti členských štátov a zavádzajú sa ním transparentné a rýchlejšie postupy pre cestujúcich *bona fide*. Dopĺňa ho systém biometrickej identifikácie (BMS), ktorý poskytuje služby vyhľadávania zhodných odtlačkov prstov.

Prevádzka VIS sa začala 11. októbra 2011 v severnej Afrike, keď všetky schengenské štáty prepojili svoje konzulárne úrady so systémom v Alžírsku, Egypte, Líbyi, Mauritánii, Maroku a Tunisku. Od 31. októbra 2011 všetky schengenské štáty používajú tento systém aj na svojich vonkajších hraničných priechodoch. VIS sa postupne rozširuje v jednotlivých regiónoch a nakoniec bude pokrývať celý svet.

Európska komisia bola zodpovedná za riadenie a celý proces implementácie VIS od roku 2004, až kým 1. decembra 2012 (*pozri oddiel 3.6*) prevzala zodpovednosť za prevádzku systému agentúra eu-LISA⁴.

Systém funguje od začiatku svojej prevádzky veľmi uspokojivým spôsobom, pričom bol zaznamenaný iba malý počet menších technických problémov. Jeho centrálna kapacita a výkonnosť sa bude zvyšovať, pretože sa bude postupne rozširovať po celom svete (*pozri oddiel 3.5*). Počas posledných troch mesiacoch sledovaného obdobia bolo každý deň prostredníctvom systému VIS vydaných v priemere 4 900 schengenských víz.

¹ Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 5.

² Ôsma správa, t. j. správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu o vývoji vízového informačného systému (VIS) v roku 2011, bola uverejnená ako dokument COM(2012) 376 final z 11.7.2012.

³ Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 5.

⁴ Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

3. POKROK V SLEDOVANOM OBDOBÍ

3.1. Konečné prijatie systému

Konečné prijatie systému je míľnikom podľa zmluvy, ktorá bola v roku 2005 podpísaná medzi konzorciom Hewlett-Packard Steria (HPS) a Európskou komisiou. Je dohodnuté, že ku konečnému prijatiu systému dôjde vtedy, keď sa usúdi, že dodávateľ dokončil vývoj systému a je oslobodený od svojich zmluvných záväzkov pri vývoji projektu. Podľa zmluvy k tomu došlo v auguste 2012 po piatich po sebe nasledujúcich mesiacoch prevádzky bez incidentu.

Tento dôležitý krok predstavuje završenie vývoja systému v zmysle článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES z 8. júna 2004, ktorým sa vytvára vízový informačný systém, a teda aj ukončenie vypracúvania ročných správ o pokroku, ako sa stanovuje v tomto článku.

3.2. Regionálne zavádzanie

Počas sledovaného obdobia bol VIS úspešne zavedený v dvoch ďalších geografických regiónoch, a to 10. mája na Blízkom východe a 2. októbra v oblasti Perzského zálivu⁵. Dátumy začatia prevádzky boli dohodnuté v rámci neformálnej riadiacej skupiny „Priatelia VIS“ a formalizované v dvoch právnych aktoch v súlade s článkom 48 nariadenia o VIS⁶. Európska komisia prijala 27. apríla 2012 vykonávacie rozhodnutie (2012/233/EÚ), ktorým sa určuje dátum začatia prevádzky VIS v regióne Blízkeho východu. Tento dátum bol stanovený na 10. mája 2012⁷. Dňa 21. septembra 2012 bolo prijaté ďalšie vykonávacie rozhodnutie (2012/512/EÚ), ktorým sa určuje dátum začatia prevádzky VIS v oblasti Perzského zálivu. Tento dátum bol stanovený na 2. októbra 2012⁸.

Všetky členské štáty oznámili Komisii, že sú pripravené na včasné pripojenie sa oboch regiónov do systému.

Úspešné a bezproblémové rozšírenie VIS v týchto regiónoch, ktoré zahŕňajú štrnásť krajín, naznačuje, že systém sa dostal na veľmi uspokojivú úroveň a že môže byť ďalej uvádzaný do prevádzky v ďalších regiónoch.

Európska komisia prijala 24. apríla 2012 vykonávacie rozhodnutie (2012/274/EÚ), ktorým sa určuje druhý súbor regiónov pre začatie prevádzky vízového informačného systému (VIS)⁹.

⁵ V súlade s rozhodnutím Komisie 2010/49/ES z 30. novembra 2009, ktorým sa určujú prvé regióny pre začatie prevádzky vízového informačného systému (VIS) (Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 62).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) – Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60.

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 27. apríla 2012, ktorým sa určuje dátum začatia prevádzky vízového informačného systému (VIS) v druhom regióne, Ú. v. EÚ L 117, 1.5.2012, s. 9. Do regiónu Blízkeho východu patrí Izrael, Jordánsko, Libanon a Sýria.

⁸ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 21. septembra 2012, ktorým sa určuje dátum začatia prevádzky vízového informačného systému (VIS) v treťom regióne, Ú. v. EÚ L 256, 22.9.2012, s. 21. Do oblasti Perzského zálivu patrí Afganistan, Bahrajn, Irán, Irak, Kuvajt, Omán, Katar, Saudská Arábia, Spojené arabské emiráty a Jemen.

⁹ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 24. apríla 2012, ktorým sa určuje druhý súbor regiónov pre začatie prevádzky vízového informačného systému (VIS), Ú. v. EÚ L 134, 24.5.2012, s. 20. Týmto regiónmi sú západná Afrika, stredná Afrika, východná Afrika, južná Afrika, Južná Amerika, Stredná Ázia, juhovýchodná Ázia a okupované palestínske územia.

3.3. Komunikačný mechanizmus VIS Mail

Komunikačný mechanizmus VIS Mail umožňuje prenos správ medzi členskými štátmi prostredníctvom sieťovej infraštruktúry VIS. V priebehu sledovaného obdobia sa činnosť zameriavala na prípravu tzv. „fázy 2“ VIS Mail, ktorý po celosvetovom dokončení rozširovania systému VIS nahradí schengenskú konzultačnú sieť (systém VISION, ktorý spravuje Rada). Vo fáze 2 sa pridávajú nové kategórie správ, ktoré sa už vymieňali v rámci fázy 1, ktorá je v prevádzke od 11. októbra 2011. V roku 2012 sa ustálili technické špecifikácie a boli definované testy, ktoré sa majú uskutočniť v roku 2013. Pred odovzdaním fázy 2 VIS Mail agentúre eu-LISA (pozri oddiel 3.6) členské štáty schválili plán a podrobnosti testovania.

Európska komisia prijala 29. februára 2012 vykonávacie rozhodnutie na vykonávanie „fázy 2 komunikačného mechanizmu VIS Mail“¹⁰.

3.4. Vývoj systému biometrickej identifikácie (BMS)

Systém biometrickej identifikácie (BMS) začal fungovať spolu s VIS 11. októbra 2011. Systému BMS, ktorý pre VIS poskytuje služby vyhľadávania zhodných odtlačkov prstov, sa v marci 2012 priznal status konečného prijatia systému po piatich mesiacoch prevádzky bez incidentu.

Počas sledovaného obdobia sa kvalita odtlačkov v systéme BMS postupne zvyšovala a ustálila sa celkovo na koeficiente FTE (Failure to Enrol Rate – nemožnosť zaregistrovať sa)¹¹ vo výške približne 4 %. Na začiatku roku 2012 sa celkový koeficient FTE stále pohyboval okolo 16 %. Členské štáty naďalej používali na vyhľadávanie odtlačkov prstov softvérové nástroje, ktoré im poskytol hlavný zmluvný partner pre vývoj systému biometrickej identifikácie.

Väčšinu odtlačkov prstov dodalo Francúzsko, Nemecko, Taliansko a Španielsko.

Niekoľko zúčastnených krajín (Belgicko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Lotyšsko, Holandsko, Poľsko a Švajčiarsko) tiež začalo overovať odtlačky prstov na hraničných priechodoch, čo je v súlade s Kódexom schengenských hraníc počas prechodného obdobia troch rokov nepovinné. Členské štáty sa nerozhodli skrátiť toto prechodné obdobie na jeden rok v prípade vzdušných hraníc.

Švajčiarsko a Švédsko začali s vyhľadávaním odtlačkov prstov od žiadateľov o azyl v systéme VIS/BMS.

3.5. Zmluva o údržbe VIS v prevádzkyschopnom stave a progresívnej údržbe (MWO/EM)

Aby sa zabezpečila technická údržba VIS v prevádzkyschopnom stave a aby sa postupne zlepšoval výkon systému, keďže do VIS sa v nasledujúcich rokoch bude vkladať čoraz väčšie množstvo údajov, Komisia vyhlásila 14. júla 2011 verejné obstarávanie „Údržba

¹⁰ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 29. februára 2012, ktorým sa prijímajú technické špecifikácie pre komunikačný mechanizmus VIS Mail na účely nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS), C(2012) 1301 final.

¹¹ Koeficient FTE (Failure to Enrol Rate) vyjadruje percentuálny počet odtlačkov prstov, ktoré nedosahujú použiteľnú kvalitu.

v prevádzkyschopnom stave (MWO) a progresívna údržba (EM)“ VIS. Zmluva bola uzatvorená v auguste 2012 a dodávateľ v plnom rozsahu prevzal VIS od súčasného dodávateľa do konca sledovaného obdobia.

3.6. Odovzdanie agentúre IT EÚ „eu-LISA“

Zodpovednosť za prevádzku VIS prevzala od Komisie agentúra eu-LISA 1. decembra 2012. V priebehu prechodného obdobia umožňuje zmluva o poskytovaní služieb medzi Európskou komisiou a Francúzskom, aby s prevádzkovaním VIS pri postupnom preberaní agentúrou eu-LISA pomáhali francúzske orgány v Štrasburgu (C.SIS). Komisia na konci sledovaného obdobia intenzívne pracovala na odovzdaní ako projektu VIS, tak aj projektu BMS agentúre eu-LISA. Komisia poskytla značnú podporu, pokiaľ ide o školenia a praktické stáže, čo umožnilo agentúre prevziať riadenie VIS za najlepších možných podmienok.

3.7. Štatistika

K 22. novembru 2012 bolo v systéme VIS úspešne spracovaných takmer 1,9 milióna žiadostí o vízum, pričom bolo vydaných 1,5 milióna schengenských víz a takmer 235 000 víz bolo zamietnutých. Centrálny systém spracoval takmer štyridsať miliónov operácií prijatých z konzulátov na celom svete a z hraničných priechodov. Tieto údaje sa týkajú používania VIS v troch regiónoch, v ktorých bol systém už zavedený, a na konzulárnych úradoch, kde členské štáty začali používať VIS pred stanoveným dátumom.

Vypracúvanie štatistických údajov bolo odvtedy prevedené na agentúru eu-LISA.

4. RIADENIE PROJEKTU

4.1. Plánovanie a rozpočet

Celkové disponibilné viazané rozpočtové prostriedky na VIS predstavovali v roku 2012 sumu 40 miliónov EUR, z ktorých sa použilo 99,8 %. Celkové disponibilné platobné rozpočtové prostriedky predstavovali 33,8 miliónov EUR, z ktorých sa použilo 96,8 %. Rozpočtový riadok pre VIS má číslo 18.02.05.

	Dostupné VRP	Plnenie VRP	Spolu %		Dostupné PRP	Plnenie PRP	Spolu %
C1 (úvery z rozhodnutia o financovaní VIS z roku 2012)	38 740 000,00	38 661 331,99			32 458 123,00	31 394 314,52	
C5 (úvery z príspevkov IS, NO, CH 2011)	1 298 209,85	1 298 209,85			1 298 209,85	1 298 209,85	
Spolu	40 038 209,85	39 959 541,84	99,8 %		33 756 332,85	32 692 524,37	96,8 %

4.2. Riadenie rizík

Tak ako v predchádzajúcich rokoch Komisia stanovila hlavné riziká projektu na centrálnej aj vnútroštátnej úrovni a predložila ich členským štátom na mesačných stretnutiach národných projektových manažérov VIS a stretnutiach skupiny „Priatelia VIS“.

Ku koncu roka 2012 patrili medzi najzávažnejšie zistené riziká:

- a) kvalita alfanumerických údajov počas operácií;
- b) schopnosť členských štátov plniť všetky povinnosti podľa príručky prevádzkovateľa VIS a nariadenia o VIS (vrátane vnútorného auditu);
- c) odovzdanie VIS agentúre eu-LISA;
- d) kvalita odtlačkov prstov počas operácií;
- e) včasné zvýšenie kapacity systému VIS.

Pre všetky riziká boli definované zmierňujúce opatrenia a všetky zúčastnené strany spolupracovali na tom, aby obmedzili vplyv týchto rizík na celý projekt.

5. SKUPINA „PRIATELIA VIS“

V priebehu sledovaného obdobia sa táto neformálna pracovná skupina stretla šesťkrát – trikrát počas prvého polroka a trikrát počas druhého polroka. Ako zvyčajne program zasadnutia stanovil členský štát predsedajúci Rade (tzn. Dánsko a Cyprus) v koordinácii s Komisiou a generálnym sekretariátom Rady. Formát zasadnutia sa nezmenil. Komisia informovala o technických pokrokoch systému VIS, bola predložená správa o rizikách, o výsledkoch mechanizmu podávania správ o pokroku na vnútroštátnej úrovni a uskutočnili sa strategické diskusie o regionálnom zavádzaní systému VIS.

V prípade prvého regiónu umožnil vnútroštátny systém monitorovania používaný na stretnutiach skupiny „Priatelia VIS“ úspešné spustenie VIS na Blízkom východe a v oblasti Perzského zálivu.

Na zasadnutí, ktoré sa konalo 18. júla 2012, sa dohodlo, že dátumom, keď sa používanie systému VIS stane povinné pre všetky členské štáty v západnej Afrike a strednej Afrike, by mohol byť 14. marec 2013.

6. ZÁVER

V roku 2012 sa udiali tri hlavné udalosti dôležité pre projekt VIS. Po prvé bol hlavnému zmluvnému dodávateľovi priznaný status konečného prijatia systému, čím sa ukončil sedemročný zmluvný vzťah medzi Komisiou a konzorciom HPS. Po druhé bol systém VIS úspešne spustený v ďalších dvoch geografických regiónoch, a to na Blízkom východe a v oblasti Perzského zálivu. Tento vývoj potvrdil odolnosť systému a jeho schopnosť budúceho zavádzania aj v ďalších regiónoch. Nakoniec bola zodpovednosť za prevádzku systému odovzdaná agentúre eu-LISA, ktorá teraz v plnom rozsahu funguje v technických strediskách v Štrasburgu a Sankt Johann im Pongau a v centrále v Taline.

Táto správa je poslednou výročnou správou o pokroku projektu VIS, ktorú Komisia predkladá podľa článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES.

7. PRÍLOHA: PRACOVNÉ SKUPINY VIS

7.1. Výbor SISVIS

Výbor SISVIS v zložení pre VIS¹² v roku 2012 zasadol jedenkrát, a to 8. marca. Počas zasadnutia Komisia informovala delegácie, že 29. februára bolo prijaté vykonávacie rozhodnutie Komisie, ktorým sa prijímajú technické špecifikácie pre komunikačný mechanizmus VIS Mail. Výbor tiež vydal priaznivé stanovisko v súvislosti s vykonávacím rozhodnutím Komisie, ktorým sa určuje druhý súbor regiónov pre začatie prevádzky VIS. Toto rozhodnutie sa zakladá na neformálnom dokumente Komisie z júna 2011 a zahŕňa poradie regiónov 4 až 11, ktoré majú byť do systému začlenené.

7.2. Stretnutia národných projektových manažérov VIS

V priebehu sledovaného obdobia Komisia zvolala sedem stretnutí expertných skupín s národnými projektovými manažérmi VIS členských štátov, na ktorých sa diskutovalo o stave projektu VIS, podrobných technických otázkach, otázkach plánovania, rizikách a činnostiach na centrálnej a vnútroštátnej úrovni. Posledné zasadnutie národných projektových manažérov VIS sa konalo 25. októbra a potom ho nahradila tzv. poradná skupina pre VIS, ktorú organizuje agentúra eu-LISA.

7.3. Expertná skupina pre VIS Mail (VIS MEG)

Táto skupina sa stretla počas sledovaného obdobia sedemkrát s cieľom podporiť implementáciu komunikačného mechanizmu VIS Mail, a najmä tzv. „fázy 2“ (pozri oddiel 3.3). Posledné zasadnutie skupiny VIS MEG sa uskutočnilo 29. októbra. Záležitosti súvisiace s VIS Mail boli potom začlenené do pôsobnosti poradnej skupiny pre VIS, za ktorú je zodpovedná agentúra eu-LISA.

¹² Zriadený podľa článku 51 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II), Ú. v. EÚ L 381, 28.12.2006, s. 4.